

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Euroopan turvallisuusagendan täytäntöönpano: EU:n toimintasuunnitelma ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan ja käytön torjumiseksi”

(COM(2015) 624 final)

ja

”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi terrorismin torjumisesta sekä terrorismin torjumisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta”

(COM(2015) 625 final – 2015/0281(COD))

(2016/C 177/09)

Esittelijä: Cristian PÎRVULESCU

Euroopan komissio päätti 22. joulukuuta 2015 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheista

”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Euroopan turvallisuusagendan täytäntöönpano: EU:n toimintasuunnitelma ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan ja käytön torjumiseksi”

(COM(2015) 624 final)

ja

”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi terrorismin torjumisesta sekä terrorismin torjumisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta”

(COM(2015) 625 final – 2015/0281(COD)).

Asian valmistelusta vastannut ”työllisyys, sosiaalasiat, kansalaisuus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 24. helmikuuta 2016.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 16.–17. maaliskuuta 2016 pitämässään 515. täysistunnossa (maaliskuun 17 päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 145 ääntä puolesta 3:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea kannustaa jäsenvaltiota yhdistämään voimavaransa niin ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman kaupan kuin terrorisminkin torjumiseksi. Turvatoimien tehostaminen Euroopan tasolla ja kansallisessa mittakaavassa saattaa kuitenkin aiheuttaa kumulatiivisen vaikutuksen ja kaiken kaikkiaan kielteisen lopputuloksen perusoikeuksien näkökulmasta. Perusoikeuksiin kohdistuvat loukkaukset merkitsisivät väistämättä unionin epäonnistumista perustehtävässään.

1.2 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea katsoo, että tarkasteltavana oleva direktiiviehdotus ja tiedonanto ovat tarpeellisia turvallisemman Euroopan luomiseksi kaikille sen asukkaille ja koko Euroopan alueelle, sikäli kuin terrorismin torjunta kuuluu jäsenvaltioiden ja EU:n jaettuun toimivaltaan. Toimivallan yhteinen luonne herättää kysymyksen mahdollisista sitovista toimenpiteistä, joita direktiivillä yritettäisiin vaatia jäsenvaltioilta. Jäsenvaltioiden vastuulla on ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin kaikenlaisten järjestäytyneen rikollisuuden muotojen ja erityisesti terrorismin ennalta ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tarkoituksesta riippumatta. Euroopan unionin toimielinten tehtävänä on puolestaan omalta osaltaan koordinoita ja yhtenäistää tällaisten väkivaltatekojen leviämisen rajoittamiseksi tarvittavaa toimintaa.

1.3 ETSK painottaa ja vaatii, että kaikkien valtion elinten ja tuomioistuinten on noudatettava jokaiseen oikeusvaltioon erottamana osana kuuluvaa suhteellisuusperiaatetta. Jotta voidaan ehkäistä tarvittavien suojelutoimien väärintulkintoja tai väärinkäytöksiä, ETSK toteaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1566 mukaisesti, että terrorisyytös voidaan esittää vain, mikäli uhkauksilla tai teoilla, joiden tarkoituksena on tappaa, aiheuttaa vakavia vammoja, ottaa panttivankkeja tai aiheuttaa suuria infrastruktuurivahinkoja, pyritään kylvämään kauhua, pelottelemaan väestöä tai pakottamaan esimerkiksi valtiojohto johonkin tekoon.

1.4 Tarkasteltavat lainsäädäntömuutokset ovat osa laajempaa hanketta, jonka toteuttaminen kansainvälisten suhteiden nykytilassa on vaikeaa. Tavoitteena on vastata yhdenlaiseen uhkaan, joka on luonteeltaan sellainen, että se horjuttaa Euroopan demokraattisten järjestelmien perustaa. Terroritekojen perimmäisenä pyrkimyksenä on levittää pelkoa, jakaa yleistä mielipidettä, ylläpitää tiettyihin väestönsiiniin kohdistuvia stereotyyppioita, horjuttaa julkisen vallan tasapainoa ja vahvistaa autoritaarisia valtatahoja edustuksellisen demokratian tahojen sijaan. Näitä päämääriä on torjuttava päättäväisesti ja selvänäköisesti. Komitea katsoo, että eurooppalaisilla on oikeus elää sekä turvallisesti että vapaasti.

1.5 Komitea pitää yleisesti demokratialle vaarallisena, että lainsäädäntöön sisällytetään aiottuja rikoksia (sellaisen rikosten saattaminen rangaistaviksi, joita ei ole vielä tehty). Ehdotuksen 3 artiklan 2 kohdan i alakohta tulisi poistaa oikeudenmukaisuuden ja turvallisuuden välisen sekaannuksen välttämiseksi. Myös ehdotetun direktiivin 15 artiklasta puuttuvat takeet kansalaisvapauksien ja syyttömyysolettaman toteutumisesta. Komiteaa askarruttaa myös kysymys tarkoituksenperän todistamisesta, ja komitea katsoo, että kaikissa 5–13 artiklassa mainituissa tapauksissa syytöksille tulee saada vahvistus tuomioistuimessa.

1.6 Komitea katsoo, että on aiheellista ottaa käyttöön radikalisoitumisen torjuntavälineitä osana laajempaa ohjelmaa, jossa käsitellään tämäläisyyppisten uhkien yleistymisen sosiaalisia, taloudellisia, kulttuurisia, uskonnollisia ja poliittisia syitä, ja että näitä välineitä on koordinoitava terrorismin ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan liittyvän toiminnan kanssa. On kuitenkin muistettava, että radikalisoituminen ei välttämättä tarkoita suuntautumista tai kehottamista väkivaltaan. Ennaltaehkäisevien toimien ja ohjelmien on kohdistuttava niihin yksilöihin ja ryhmiin, jotka ovat taipuvaisimpia käyttämään väkivaltaa terrorismitarkoituksessa. Kansalaisyhteiskunnalla on keskeisen tärkeä rooli radikalisoitumiseen ja väkivaltaisiin taipumuksiin johtaviin olosuhteisiin puuttumisessa.

1.7 Lainsäädännön selkiyttämisen ja jäsenvaltioiden edellä mainituilla aloilla tekemän yhteistyön tiivistämisen lisäksi on tarpeen koordinoita Euroopan ulkopoliittikkaa, joka kohdistuu Lähi-itään ja Pohjois-Afrikkaan. Tämä alue on kokenut hiljattain suuria ja usein väkivaltaisia mullistuksia, jotka ovat tiettyissä tapauksissa johtaneet epävakautteen ja konfliktien. Terrorismin uhka on kärjistynyt viime vuosina äärimmilleen konfliktialueiden vuoksi: näillä alueilla sijaitsevat keskittymät, joihin suuri joukko eurooppalaisia on lähtenyt hakemaan innoitusta ja saamaan taistelukoulutusta. Konfliktien ja myös jäätynneiden konfliktien jatkuminen alueella kannustaa lisäksi tiettyjä ryhmiä ja yksilöitä organisoimaan terroritekoja. Komitea katsoo, että on ensisijaisen tärkeää sitoutua selkeämmin tukemaan alueen vakauttamista, kehittämistä ja demokratisoimista. Köyhyyden, korruption ja poliittisen ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan tulee olla etusijalla.

1.8 Komitea katsoo, että ampuma-aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden saannin rajoittaminen jyrkästi on otettava jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten ensisijaiseksi tavoitteeksi. Euroopassa hiljattain tehdyt iskut osoittivat, että terrorismiin osallistuneet henkilöt hankkivat vaarallisia aseita pimeiltä markkinoilta, joilla tarjonta on erittäin monipuolista. Terroristiryhmien ja järjestäytyneiden rikollisryhmien liittoutuminen on suuri riski eurooppalaisten ja muunkin maailman turvallisuudelle.

1.9 Komitea kannattaa terrorismin uhreihin sovellettavan lainsäädännön selkiyttämistä. Uhrien on saatava nopeaa ja tehokasta apua sekä välittömästi tapahtumien jälkeen että myös keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. On myös tärkeää ymmärtää paremmin terrori-iskujen sosiaalisia, taloudellisia ja psykologisia vaikutuksia yhteisöihin, yksilöihin ja eri elinkeinoaloihin. Komitea kehottaa Euroopan komissiota tutkimaan näitä näkökohtia ja ehdottamaan työn tulosten perusteella tarvittavia toimenpiteitä. Äskettäisillä iskuilla on todennäköisiä vaikutuksia muun muassa matkailu- ja liikennealoihin, ja EU:n ja jäsenvaltioiden vallankäyttäjien tulee ottaa käyttöön tukiohjelmaa. Komitea toteaa, että terrorismin ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan tarvitaan rahaa, ja kehottaa Euroopan unionia harkitsemaan rahallista tukea jäsenvaltioiden tässä tarkoituksessa toteuttamille toimille.

2. Tämänhetkinen tilanne: lisääntyneen turvallisuudentarpeen ja perusoikeuksien kunnioittamisen yhteensovittaminen

2.1 Kuten Haagin ohjelmasta, Tukholman ohjelmasta ja tiedonannosta ”Avoimen ja turvallisen Euroopan saavuttaminen” annetuissa lausunnoissa on todettu, komitea katsoo, että vapauteen, turvallisuuden ja oikeuteen liittyvän politiikan perustana ja lähtökohdana tulee jatkuvasti ja syrjimättömästi olla Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien suojeleminen ⁽¹⁾.

2.2 Komitea katsoo, että tämänhetkessä kansainvälisessä tilanteessa on järkeenkäypää tarkistaa terrorismin torjuntaa koskevaa voimassa olevaa oikeuskehystä, jotta terrorismiin liittyvät teot luokitellaan rikollisiksi. Komitea toteaa, että perusoikeuksia käsittelevässä direktiiviehdotuksen osassa (perusteluosan 3 kohta) mainitaan tarve sulkea pois kaikenlainen mielivalta, ja korostaa muiden samaa aihetta käsittelevien lausuntojensa tapaan, että etusijalle on asetettava perusoikeudet ja tarve säilyttää vakaa ja toimiva demokraattinen ilmapiiri terroriuhkien edessä ⁽²⁾.

2.3 Komitea kehottaa kiinnittämään huomiota Schengen-alueen turvaamisen tärkeyteen, sillä se on perussopimuksissa vahvistettujen periaatteiden konkreettinen ilmentymä. Komitea vetoaa jäsenvaltioihin, että ne eivät rajoittaisi millään tavoin vapaata liikkuvuutta unionin sisällä.

2.4 Komitea tiedostaa tämänhetkisen geopoliittisen tilanteen aiheuttamat vakavat uhat mutta toteaa, että direktiiviehdotukseen sisältyvät määritelmät eivät ole riittävän selkeitä takaamaan perusoikeuskirjassa ja perussopimuksissa vahvistettujen kansalaisoikeuksien toteutumista. Komitea toteaa, että termeissä on liikaa tulkinnanvaraa ja että tämänhetkessä tilanteessa termejä eivät tulkitse tuomioistuimet vaan syyttäjät ja poliisi. Komitea kehottaa myös kiinnittämään huomiota mahdolliseen kiusaukseen soluttaa poikkeustoimenpiteitä kansallisen tason ja EU-tason yleislainsäädäntöön, mihin viittaisi tällaisen direktiivin ehdottaminen jaettuun toimivaltaan kuuluvalla alalla.

2.5 ETSK on tyytyväinen sellaisten digitaalisten tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamiseen, jotka on suunniteltu terrorismin torjuntatyöhön. Komitea katsoo, että Schengenin tietojärjestelmä on olennainen osa unionin tietojärjestelmää, ja kehottaa päättäjiä huolehtimaan kaikin keinoin siitä, että kaikki jäsenvaltiot osallistuvat siihen.

3. Yleisiä ja erityisiä huomioita

3.1 EU:n toimintasuunnitelma ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan ja käytön torjumiseksi

3.1.1 Yleistä

3.1.1.1 Komitea katsoo, että tiedonannossa esitetyt ehdotukset ovat tervetulleita. Jäsenvaltioiden välistä institutionaalista yhteistyötä on syytä parantaa sekä kehittämällä tietojenvaihtoa että yhtenäistämällä olemassa olevia tietokantoja. Olisi tarpeen mainita erikseen jäsenvaltioiden hallintohenkilöstön koulutusohjelmat, joita ei tähän mennessä ole nostettu etusijalle.

3.1.1.2 Komitea katsoo, että tietokantojen yhteentoimivuuden varmistaminen ja kansallisten viranomaisten harjoittaman tietojenkeruun tukeminen ovat ensisijaisen tärkeitä osatekijöitä ampuma-aseiden ja räjähteiden käytön valvontaa koskevan paikkansapitävän analyysin takaamiseksi.

3.1.1.3 Komitea on tyytyväinen siihen, että huomiota kiinnitetään tarpeeseen puuttua laittomien ampuma-aseiden toimittamiseen internetin (avoimen ja pimeän internetin) kautta sekä uusien teknologioiden kuten 3D-tulostuksen yleistymisen riskeihin.

3.1.1.4 Lisätoimia tarvitaan sekä havaitsemisteknologioiden käytön lisäämiseksi että niiden käytön yhdenmukais-
tamiseksi, mutta komitea kehottaa ottamaan huomioon riskin, että luodaan ”markkinat” näille teknologioille. Talouden toimijoita, jotka haluavat saattaa niitä markkinoille, saattaa houkuttaa mahdollisuus liioitella potentiaalisia turvallisuusriskejä ja lietsoa näin pelon ilmapiiriä kansalaisten keskuudessa. Komitea ei siksi kannata havaitsemisteknologioiden yleistämistä vaan niiden valikoivaa käyttöä tarpeiden ja riskien mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL C 451, 16.12.2014, s. 96.

⁽²⁾ EUVL C 218, 23.7.2011, s. 91.

3.1.1.5 Komitea kehottaa Euroopan komissiota tukemaan tiivistä yhteistyötä Europolin, Interpolin, tärkeimpien iTrace-toimijoiden ja muiden asianomaisten elinten – kuten tulliviranomaisten ja ampuma-aseiden tuonti- ja vientilupaviranomaisten – välillä tavoitteena optimoida operatiivinen yhteistyö, jäljitettävyyden ja ampuma-aseiden laittomille markkinoille ohjautumisen estäminen.

3.1.1.6 Komitea on tyytyväinen ilmoitettuun aikomukseen tehostaa operatiivisia toimia ja laajentaa EU:n ja Kaakkois-Euroopan alueen toimintasuunnitelman soveltamisalaa sekä lujittaa yhteistyötä Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maiden (MENA-alue) kanssa. Myös tällä alalla yhteistyö kolmansien maiden kanssa on erittäin tärkeää.

3.1.1.7 Komitea kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että useimmissa näistä maista on institutionaalisia ongelmia, jotka liittyvät esimerkiksi poliisivoimien lahjomattomuuteen. Varsinaisella ampuma-asealalla tehtävän yhteistyön lisäksi Euroopan unionin tulee kannustaa näitä maita tekemään institutionaalisia uudistuksia ja tukea niitä.

3.2 **Direktiivi terrorismin torjumisesta**

3.2.1 *Yleistä*

3.2.1.1 Komitea katsoo, että lakeja ja institutionaalisia menettelyjä tulee jatkuvasti mukauttaa turvallisuusalalla tapahtuvan kehityksen ja riskien mukaan. Äskettäiset tapahtumat ovat osoittaneet, että terrorismi-ilmiö on saamassa kansainvälisen luonteen yhtäältä viestintäinfrastruktuurin ja toisaalta Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan konfliktien seurauksena.

3.2.1.2 Rahoittaminen, taistelukoulutus, yllyttäminen ja matkustaminen terroristiryhmän toimintaan osallistumista varten ovat tekoja, jotka kytkeytyvät varsinaiseen terroristitoimintaan. Komitea kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita soveltamaan suhteellisuusperiaatetta: säädettäessä kyseisiä tekoja rangaistaviksi ja torjuttaessa niitä on otettava huomioon tekojen vakavuus ja tahallisuus.

3.2.1.3 Komitea pitää tarpeellisena myös terrorismirikoksiin kannustamisen tai terrorismirikosten teon koordinoimisen säätämistä rangaistavaksi, sillä usein näistä ovat vastuussa henkilöt, jotka eivät itse syyllisty tekoihin suoraan vaan toimivat muiden välityksellä.

3.2.1.4 Samaan aikaan komitea on huolissaan jäsenvaltioiden kapasiteetista ja vaihtelevasta halukkuudesta suojella perusoikeuksia ja varmistaa, että perustuslaillisia ja kansainvälisissä sopimuksissa asetettuja vaatimuksia noudatetaan käytännössä. Poikkeustilan julistaminen Ranskaan välittömästi viime vuoden loppupuolella tapahtuneiden terrori-iskujen jälkeen antoi Ranskan valtiolle mahdollisuuden ryhtyä toimenpiteisiin, joita kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ovat pitäneet kyseenalaisina perusoikeuksien näkökulmasta⁽³⁾. Komitea kehottaa kansallisia viranomaisia hoitamaan tehtäviään oikeasuhtaisesti ja tehokkaasti ja välttämään kaikkia sellaisia toimenpiteitä, joiden seuraukset saattavat olla päinvastaisia kuin mitä niillä tavoitellaan. Terrorismin ennaltaehkäisy- ja torjuntatoimia voidaan toteuttaa vain oikeusvaltion periaatteita, perusoikeuksia ja kansainvälisiä sopimuksia kunnioittaen. Komitea katsoo, että on tarpeen ottaa käyttöön järjestely jäsenvaltioiden päättämien terrorismiin liittyvien toimenpiteiden jatkuvaa seuranta varten. Komitea kehottaakin Euroopan komissiota harkitsemaan sellaisten menettelyjen käyttöönottoa, joiden avulla voidaan havaita ja korjata mahdolliset ylilyönnit. Yksi mahdollisuus olisi käyttää tähän Euroopan komission perustamaa oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen valvontamekanismia, jonka tehtävänä on havaita loukkaukset ja joka sisältää menettelyjä niiden korjaamiseksi.

3.2.1.5 Komitea kehottaa komissiota ja muita EU:n toimielimiä harkitsemaan eurooppalaisen terrorismintorjuntaviraston perustamista terrorismin ennaltaehkäisy- ja torjuntatoimien ja sen seurausten käsittelyn koordinoimiseksi tehokkaasti ja käytänteiden yhdenmukaisuuden varmistamiseksi myös perusoikeuksien näkökulmasta.

⁽³⁾ Ks. raportti France: Abuses Under State of Emergency. Halt Warrantless Search and House Arrest, Human Rights Watch (HRW), 3. helmikuuta 2016, ja raportti Devant l'urgence, que deviennent les principes de l'État de droit? (Dominique Guibert), Euroopan ihmisoikeusliitto (AEDH).

3.2.2 Erityistä

3.2.2.1 Terrorismitarkoitusten määritelmiin (II osasto, 3 artikla) liittyy riski, että terrorismin ja siihen liittyvien tekojen määritelmä on aivan liian laaja.

3.2.2.2 Esimerkiksi 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaan ”suurten tuhojen aiheuttaminen [– –] infrastruktuureille tietotekniset järjestelmät mukaan luettuina” voidaan lukea terroriteoksi. Epäselväksi jää, voidaanko tietomurtoa (hakkerointia) pitää terroritekona. On tapauksia, joissa tämäntyyppisen toiminnan tarkoituksena on saattaa julkisiksi yleisen edun mukaisia asiakirjoja, ja vaikka niiden haltuunotto ja julkaiseminen on rangaistavaa, ei tekojen voida katsoa kuuluvan tyyppilliseen terrorismin määritelmään.

3.2.2.3 Saman 3 artiklan 2 kohdan i alakohdan mukaan ”[terrori]teon tekemisellä uhkaaminen” vastaa tällaisen teon tekemistä. Kohta on äärimmäisen ongelmallinen etenkin, jos suhteellisuusperiaatetta ei noudateta. Uhkaamista ei voida rinnastaa tekoon, sillä uhkaaminen liittyy mahdolliseen tekoon eikä tosiasiaassa toteutettuun tekoon. Komitea ehdottaa, että direktiiviehdotuksesta poistetaan 3 artiklan 2 kohdan i alakohta.

3.2.2.4 Rikoksen ”julkinen yllytys terrorismitarkoitukseen” (III osaston 5 artikla) määritelmä ei ole selkeä. Olosuhteissa, jossa lehdistön vapaus ja sananvapaus toteutuvat, on vaikea hahmottaa, milloin terrori-iskusta kertominen julkisesti muuttuu pelkämästä tiedottamisesta yllyttämiseksi. Myös nykyisillä sosiaalisen median foorumeilla, joilla jokainen käyttäjä on myös sisällöntuottaja, on hyvin vaikea jäljittää ja erottaa asianmukaisesti toisistaan tiedotukseksi luokiteltavat viestit ja yllytykseksi luokiteltavat viestit.

3.2.2.5 Rikokseksi luokitellun teon ”matkustaminen ulkomaille terrorismitarkoituksessa” (III osaston 9 artikla) määritelmässä on suuri puute, joka johtuu ilmaisun ”terrorismitarkoituksessa” hyvin epäselvästä määrittelystä. Tilanne on selvä, kun kyseessä on iskun organisoiminen tai taistelukoulutukseen osallistuminen, mutta täysin epäselvä, kun kyseessä on henkilön osallistuminen kansannousuun, aseelliseen kapinaan tai sisällissotaan esimerkiksi Syyriassa tai Libyassa. Onko perinteisenkaltaiseen sotaan osallistuminen terrorismitarkoituksessa tapahtuvaa toimintaa ⁽⁴⁾? Tilanne, jossa eurooppalaiset taistelijat sotivat sellaisten kapinallisryhmien joukoissa, joita kyseisen alueen kansalliset hallitukset tai muut valtiot pitävät terroristiryhminä, on myös mahdollinen.

3.2.2.6 Tähän liittyy myös vaikeus määritellä, onko tietty ryhmä terroristiryhmä vai ei. Nämä vaikeudet eivät koske vain analyysivaihetta vaan myös institutionaalista tasoa. Euroopan unionilla on oma järjestelmänsä, jolla se luokittelee organisaatioita terroristiorganisaatioiksi ja poistaa niitä terroristiorganisaatioiden luettelosta. Tämä koskee etenkin niitä organisaatioita, jotka on mainittu ”itsenäisessä” luettelossa, jota hallinnoidaan erillään YK:n luettelosta ⁽⁵⁾. On mahdollista, että tietyn valtion käytäntö tai terroristi-tiluonteen määritelmä eroaa EU:ssa käytetystä määritelmästä. Tällöin on tarpeen koordinoita jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä ja etenkin niitä elimiä, joilla on toimivaltaa tällä alalla (esimerkiksi Europol).

3.2.2.7 Ei myöskään ole täysin selvää, onko 12–14 artiklassa mainittuja rikoksia tarpeen saattaa erikseen rangaistaviksi verrattuna tekoihin, joka ovat tavanomaiseen tapaan rangaistavia kunkin jäsenvaltion rikoslainsäädännön nojalla. Terrorismitarkoitusta voidaan kuitenkin pitää raskauttavana seikkana kyseisten rikosten yhteydessä, ja suhteellisuusperiaatetta noudatettaessa terrorismitarkoituksen tulisi olla peruste raskaammalle rikosoikeudelliselle seuraamukselle.

3.2.2.8 Ongelmallinen on myös artiklaan ”Suhde terrorismitarkoituksiin” (15 artikla) sisältyvä maininta: ”Jotta edellä 4 artiklassa ja III osastossa tarkoitettu rikos olisi rangaistava, ei ole välttämätöntä, että terrorismitarkoitusta tosiasiallisesti tehdään [– –].” Miten voidaan määrittää terrorismitarkoitusta eli se, että tietty teko kuuluu ketjuun, joka johtaa tosiasiallisesti tehtyyn rikokseen, eikä ole vain yksittäinen teko? Tästä saattaa aiheutua vahingollisia seurauksia perusoikeuksien kannalta.

⁽⁴⁾ Kurdikapinallisten rinnalla Syyriassa Isisiä – uskonnollisen maailmanlaajuisen terrorismi-ilmiön keskeistä ryhmittymää – vastaan taistelevat eurooppalaiset ovat kiinnostava tapaus. Alankomaiden viranomaiset ovat aloittaneet tutkimuksen murhasta syytetystä Alankomaiden kansalaisesta, joka on entinen kansallisen armeijan sotilas ja joka on osallistunut taisteluihin Syyriassa kurdijoukkojen (YPG) puolella. Ei ole selvää, muuttuuko vastaavien tekojen oikeudellinen luokittelu, kun direktiivi on saatettu osaksi Alankomaiden kansallista lainsäädäntöä.

⁽⁵⁾ EU Terrorist Listing. An Overview about Listing and Delisting Procedures, Martin Wahlisch, Berghof Peace Support, 2010.

3.2.2.9 Komitea epäilee, voidaanko pitää tarkoituksenmukaisena luonnollisille henkilöille määrättäviä seurauksia käsittelevään 17 artiklaan sisältyvää ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltioita kehoitetaan huolehtimaan siitä, että rikoksista langetetaan rangaistusseuraamukset, joista ”voi seurata rikosentekijän luovuttaminen”.

3.2.2.10 Ehdotuksessa todetaan, että säädös olisi saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 12 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta. Komitea kannustaa jäsenvaltioita lyhentämään tätä määräaikaa niin paljon kuin mahdollista direktiivin täytäntöönpanon nopeuttamiseksi.

Bryssel 17. maaliskuuta 2016.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Georges DASSIS
